

RAO Zwolle
Statenarchief 3.1 Marke Markelo
1760-1762. Inv.nr. 886 Bemoeiingen met marken

A.

1760.

Hoog Wel Geb Gestr Heer Mijn Heer T.J.S. baron van Heyden, heer van Ootmarsen, landdrost van Twenthe etc.

Geven in alle onderdanigheyd te kennen de nevensgaande ondergetekende ingesetenen van Markelo en daer onder behoorende boerschap dat voor een lange reek van jaren altoos is in gebruik geweest dat de sogenaemde setters onder haar alle drie jaren met approbatie van de HoogWelGeb Heer Drost van Twente, wierden verandert en nu dat tot dat verval is gekomen. dat die tegenswoordige setters wel vijf en twintigh jaren tegens het vorige gebruik hebben gecontinueert en ook altoos ses personen daar toe zijn geweest, nu maer van vier wort waergenomen.

Soo is remonstranten haar onderdanigste beede en versoek dat uw HoogWelGebGestr dese genoemde personen Teunis Breukink, Jan Lonink, Gerrit Siggers, Jan Kerkemeyer, Henrik Lammertink, Henrik Berentsen in plaatse van die daer nu sijn. Goetgunstig gelieve aan te stellen en de afgaande te ordonneeren om behoorlijke rekeninge van haare administratie te doen.

Was get. Gerrit Schepen.

Pro vera copia Joan Jalink verw. richter.

In margine staat:

Alvorens hier op te disponeeren sal dese worden gestelt in handen van de tegenswoordige setters van Markelo om hierover mondeling heden in vier weken gehoord te worden.

Actum den 5 february 1760, was getek. T.J.S. van Heiden.

Wort ten versoeke van ons ondergetekende boermannen van Markelo aen sijn HoogWelGeb Gestrenge den drost van het Twente te mogen ordonnerendat deselve mogen verkiesen andere setters onder die gemeente van Markelo om die gemeente zaken na goede oldere te verregten, dat dese nu aen zijne zetter lange jaren hebben geweest, versoeken deselve alle 3 jaren te mogen veranderen.

Onderstond met verscheiden handen en merken.

Gerrit Krabbenbus, Jan Volkynk, Willem Kuipers, Hendrick Rossink, Tunys Braken, Gerrit Loos, Jan Henderik Lodewegs, dit is het X van Jan Loevelink, Jan Loninck, Beerent Wissink, dit is het X van Garit Wissink, dit is het X van Dirk Dreeses, X Jan Brokman sin mark, dit is het X van Dirk Pongert, Hendryck Bussynck, dit is het X van Hermen Oldenhof, dit is het X van Jan Kleij Lovelink, dit is het X van Garyt Batels, dit is het X van Hermen Bolink, dit is het X van Hendrik Klosters, Hendrykus Gorkink, Gradus ten Dam, Jan Klumpes, Jan Kaeekemeyr, Hendryck Lammertynck, Derk Ovink as geswoo, Garrit Scheepen als borgemeister of gesworen, Jan Elekink, Arent Slightman as geswore, Gerrit Kistemaker.

Pro vera copia Joan Jalink verw. richter.

B.

18-02-1760.

Hoog Wel Gebooren Gestrengen Heere Landdrost van Twenthe.

Aan de ondergeschrevene zettters van Markel sijnde ter handen gestelt een seker requeste door ofte op de naam van haren boode Gerrit van Schepen (so sig ten onregt als borgemeester qualificeert), aan Uw Hoog Wel Geboren Gestrenge den 5 dezer gepresenteerd waar op gemelde setters door Uw Hoog Wel Geboren wel zijn geordoneerd hunne belangens heden

dien aangaande mondelijk bij te brengen, so hebben deselve niet konnen af sijn ter verdediging der goede saak en van hun eer en goede naam Uw Hoog Wel Geboren Gestrenghe bij deesen kortelijk bij geschrift in de plaats van mondelijk onderdanigst te remonstreren. Dat het ten eenemaal abusyff en besijden de waarheid zij dat de zettters van Markel om de drie jaaren worden verandert.

Maar dat het ter contrair waar is dat deselve onverandert continueeren gelijk de ondergetekende ook alle lange jaren dien post tot een ieders genoegen bekleed hebben. Dat er ses zettters in plaats van vier behoorden te zijn kunnen sij zettters geerne lijden, zullende het haar tot verligting verstreken zo wanneer nog twee nieuwe zettters haar bij gevoegt wierden. Dog dat sij zetteren wegens hunne alle jaarlijkse zettingen rekeninge soude moeten doen is soo ongehoord als ongewoon, vermits de rekeninge door de ontfangers en niet door de zettters gedaan moeten worden. Sprekende de saak vanselfs dat daar geen ontfangst is, ook geen rekeninge, kan nog mag worden gevegt want wat het point der omsettinge betreft, so vermeynen de remonstranten onder reverentie te konnen volstaan. Dat die omsettinge doen in het publyk en als met opene deuren, daar veel ingesetenen telkens present zijn en het een yder vrij staat te koomen.

Dat de omsettinge onpartijdig doen tot al sulck montant als aan het comtoir moet betaalt worden met de collecte. Dat voorts een dubbeld daarvan ingevolge resolutie van Ridderschap en Steden koomen te stellen in handen van den heere markenrigter.

Aan alle welke requisitien de supplianten vermeinen dat door hun volkomen sij voldaan, zo ende als Uw Hoog Wel Geboren Gestrenghe zal kunnen geblijken sub V 1,2 en 3.

(Nb dit zijn de lijsten van ontvangst van 1759 over belasting van land en beesten, dienstbodengeld en geslacht en gemaal; te zien in rubriek belastingregisters)

Register der omsettinge.

Daar nu de onbevoegde klager niets met allen bewijsen ofte enige reeden geeven waarom deese zettters willen hebben afgeset ende andere in plaatse gesteld, schoon het bewijs hun als aanleggeren incumbert, soo zoude het onder reventie genoeg zijn dat remonstranten onder een generale ontkenning tot cost en schadelose absolutie concludeerden, als gaande het in regten vast dat actore non probante absolvitur reus etsi nihil pro sua innocentia probet aut prastet.

Dog des niet teegenstaande tot meerder overtuiging egter moeten de supplianten U Hoog Wel Gebooren de annexe attestatie van markenrigter ende goedsheeren van Markel eens onder het ooge brengen, als waarbij gesegt en geattesteerd word dat sij te onregt beklaagde hunne post met de uiterste vigilance in accutaresse waarnemende, markenrigter en goedsheeren geene andere in hun plaats souden begeren, moettende teffens hierbij in bedenken geeven off het niet beter en gevoeglijker was geweest dat de klageren in gevalle vermeinden redenen tot klagen te hebben, zo tegens de supplianten als hunne verrigtingen als dog neen sig vooraff ten fine van redres bij markenrigter ende goedsheeren hadden moeten adresseeren eer en bevoorens Uw Hoog Wel Gebooren Gestrenghe daar meede quaamen te incommoderen. Men doe hier bij de attestatie van den rentmeester van den heer van den Oldenhoff sub E en die van meer als veertig ingeseetenen getekende acte sub F.

So sal Uw Hoog Wel Gebooren Gestrenghe en yeder onpartijdig, zoo ras dit een en ander komen in te sien, ten uitersten verwondert moeten staan ter oorsake van die teegens haar ingebragte klagten, want ofschoon remonstranten met dezen last als settters niet zeer gedient zijn oordelen, sij hun egter verpligt op het versoek en begeeren der ingeseeten in hun aanbevoolen post ten nutte van het gemeen te moeten continueeren zonder op de ongegronde klagte van deese en gene twistgierige der gemeente yets te reflecteren als zijnd het genoegzaam onmogelijk, dat yemand soo een gemeente bediend het een yder na sijn sin zoude kunnen doen.

Waarmede sij die ongegronde klaagrequeste ten vollen houdende gedebatteert versoecken en van Uw Hoog Wel Gebooren Gestrenge bekende aquammiteyd teffens als over markenrichter verwagten.

Dat de onbeschaamde klager Gerrit van Schepen cum suis met een behoorlijke correctie om de remonstranten verder ongemoeid te laten, zal worden afgeweessen en gecondemneerd in de kosten zo moetwillig veroorzaakt ofte etc.

Waren geteekent Jan Harmen Heylersigh, Jan Nijlant, Jan Meenderink, Henrik Baan.

D.

18-02-1760.

Dat aan ons ondergeschreven in qualiteit als verwalter markenrichter gecommiteerdens door de ingezetenen geen klagten gedaan zijn over de tegenswoordige zettters van Markel, maer wel het tegendeel dat gem. zettters haere bediening met de uiterste vigilance en accutaresse hebben waergenomen en nog waernemen, voor soo verre ons bewust is.

Als mede dat door de routine daarin soo geverseert zijn, dat gene anderen daar voor in de plaats souden begeeren, zulx attesteren de ondergeschreven ter instantie van voorn. zettters. Deventer den 18 february 1700 en sestig.

Waaren geteekent B.H. Besier verwalter markenrichter.

Gerh. Podt, A. Persoon, Hind. Klopman, Gerh. Anthon. Menninck.

E.

12-02-1760.

Ik ondergeschreven Jan Hendrik Gorkink rentmeester van den huysse en havesate Oldenhof, vernemende hoe dat de bode Garrit van Schepen neffens enige sijner compliese bij zijn Hoog Wel Geboren Gestrenge de heer landdroste van het Twente, hebbende versogt van andere settters in de gemeente te mogen hebben en wij tegenwoordig mannen hebben die in deesen die bequamsten zijn om zo in de verdeilinge der quateren als andere saaken tot gemeene welsijn kunnende hanthaven en ook bevorderen en hunne settinge altoos in mijn en yeder daartoe genegen present, openbaar verrigtenen en alle jaaren een dubbelt aan den markenrichter volgens resolutie van de register overgeven.

Soo versoeke in voorschreven qualiteit als de grootste begoede van Markel dat de tegenswoordige settters in hunne dienst door sijn Hoog Wel Geboren Gestrenge de heer Landdrost mogen worden gepermitteert te continueren, opdat wij niet door zulken versoeke en aanstellinge der versogte persoonen het tegenwoordige goede welsijn der ingeseetenen komen verliezen.

Was geteekent Jan Henrik Gorkink van den huysse Oldenhof.

F.

Wij ondergetekende ingeseetene van Markel bekennen door deese onderteekeninge geen klagte ofte versoecken tegens de geswoorne en settters te accepteeren maer volgens het hier annexe versoeck begeeren onder haer gebied te blijven continueeren.

Het mark Y van Hendrik Odinck, Arent Varenhorst, Hendrik ten Dam, Adolph Kwack, dit is het mark Y van Jan Rensinck, Jan Kolstege, Jan ten Dam, Berent Dijckinck.

Dat ik ondergeschreeven Jan Hendrik Gorkink niet anders kan getuygen als dat die geswoorens en settteren van Markel tot deesen niet anders als eerlijcke mannen haere plighen in allen gedaen hebben als eerlijcke mannen toebehoorende en soo yemant door eenige twijfel aen moghte hebben, soo kan haar datselve met annotitie van mijn papieren, die daervan nog in bewaaringe hebbende, kan gesien worden.

Oirconc mijn onderteekeninge Jan Henr. Gorkink schryba voor die gemeente van Markel.

Dit is het mark Y van Derk Striks, Adam IJbbinga, Gerrit Nijlandt, Otte Bloeminck, dit is het mark Y van Harmen Wevers, Fredrik Wibbelink, dit is het mark Y van Jan Hobbelink, Hilleken Meengs weduwe van Harmen Montenij, dit is het mark Y van Trientjen weduwe van Jan ten Bos, het merk Y van Hermen Sanderman, Dijk Jan, het merck Y van Berent Vossebelt, het merck Y van Janna Brinckers, het merck Y van Arent Rijtmans, Arent Smits het mark Y, merk Y van Arent Wissinck, Willem Fokkers, dit is het mark Y van Gerrit Schoppen, dit is het mark Y van Swier Boommans, Snijder Jan het mark Y, mark Y van Jan Endeman, Berent Tijtmans, het marck Y van Hendrik Reynders, dit is het mark Y van Albert Meyer, dit is het marck Y van Huteman, dit is het marck Y van Plas Garrit, Albert Strick, Jan Meenderink als geswooren, dit is het marck Y van Hendrik Bade, Jan Harmen Heylersigh als geswooren, Jan Nijlant als geswooren.

April 1762.

Edelemogende Heeren Mijn Heeren de ordinaris Gedeputeerden van de Staten van de provincie van Overijssel.

De ondergetekende Jan Kerkenmeyer waerbij haar voegende geswoorens en boermannen van Markel vinden hun genooddrongen u edel mogende voor te dragen hoe dat eene der remonstranten Jan Kerkenmeyer op den 15 deser maant april is ter hant gestelt seker klaagrequest op den naam van Jan Nilant, Jan H. Heilersigt, Jan Meenderink en Henderik Baan op den 8 dito aan u edel moogende gepresentiert als of denselven frivol en onwillig geweest soude sijn de telcedule aan de klaageren over te geven en dus haere settinge daer door te vertragen en op te houden en haar buiten staat te stellen dito registreren op sijn behoorlijke tijt over te geven.

U edel moogende gelieven gehoorsaemt gedient te weesen dat deese nije setteren deeze functie al over de twintig jaaren bekleed hebben en de registreren altijt naar haar eygen sinnelijkheid hebben omgeslagen sonder de geswoorens of iemand anders der marke des verstant hebbende daarbij te willen gedulden waer over de remonstranten in den voorleeden jaare 1761 bereits over de tafel van uwed mog. hebben klugtig gevallen en zelfs nog wederom in deesen gepasseerden maart moest wederom door requeste hebben geinhereert.

De remonstranten haar wel op den 31 oct. 1761 op een erfgenamen vergaderinge gehouden in de kerke tot Markel hebben geadresseert en de heeren erfgenamen versogt zodane goede officieren te willen aanwenden dat deeze vyer setteren eens mogten reekeninge doen en dat bij het doen van settinge de geswoorens of andere des verstant hebbende daer bij meede ... mogten hebben, gemelte heeren erfgenamen gelieven ten antwoord te geven dat vermits deese saake bereits ter decisie van uwed mog. gebracht sijnde, daer in niet konden doen ten waere door uwed mog. mogte van de hant geweest en wederom aan haar gerenoseert wierde dat dan wel middelen souden beramen dat deeze haggelijke sucitie tot genoeg der ingesetenen wierde uit de weg genomen, dat inmiddels om de finantien niet te stremmen haar setten tot daer heentoe souden moeten doen continueeren.

Den berigtgever Jan Kerkenmeyer met voornoemde telcedule nae haar setteren is toe geweest en haar deselve gepresenteert onder beding dat twee of meer van de geswoorens of ook andere des verstant hebbende daarbij meede acces mogten hebben dat gemelte setteren rontborstig hebben afgeslaagen en ten antwoord gegeven daer in niemant te willen kunnen nog acces geven, sig Kerkenmeyer hiervan aen de geswoorens en andere ingesetenen daervan raport uitgebragt die hem hebben gelast dit telcedul bij provisie zoo lange onder hem te houden tot haar diesweegen aen de tafel van uwed mog. versoecken de behulpsaemheyt desen angaende. Zo hebben de remonstranten met smerte verlanght dat dien aengaende een resolutie souden hebben ontfangen waer nae haar souden kunnen en mogen gedraagen en vermits in alle markten en boerschappen altijt een gebruyk is, dat wanneer sodaene settinge sal gedaen worden de geswoorens en andere ingesetene daer van kennis wierde gegeven ten einde een

ieder kan sien en toehooren dat niet bediept word zo binnen sij berigt gewaer in dat vaste vertrouwen.

Dat u edel moogende aan haar sodaene acces en bijwoninge der settingen niet sullen gelieven te ontseggen, maar in tegendeel daerin naer hoge wijsen raade sullen gelieven te mainteneeren en de behulpzame hant te bieden, sijnde ondertusschen vaardig in berigt om de telcedule, zo haast uwed mog. van deesen allen sullen sijn onderrigt en daerin gedisponeert hebbende, datelijk aen haar setters te sullen en willen overgeven en haar in allen behulpelijk te zijn dat de settinge ten spoedigsten gedaen worde.

Twelk doende Jan Krijgsman, Jan Karkemei, Willem Kuipers, Derk Ovenk, Tonys Brinkers, Hendryck Lammertink, Jan Volkerink, Geeret Sieger, Hendrik Barentsen.

Ca mei 1762.

Edele Mogende Heeren,

Mijne Heeren ordinaris Gedeputeerden van de Staaten van de provincie van Overijssel.

De erfmarkenrigter en goedsheeren van Markelo ter handen gestelt zijnde requeste van de boermannen neffens een requeste der setteren van Markelo en het berigt door Jan Kerkemeyer op voorn. requeste, mitsgaders resolutie van uwed mog. van den 20 april deses jaars 1762, hebben de eere bij deezen tot paritie van uwed mog. voorschr. ordre voor berigt te dienen, dat eenen G. van Schepen op de erfgenaamen vergaderinge van Markelo gehouden den 18 juny 1760 namens eenige ingesetenen van Markelo mondeling geklaagt heeft over de tegenswoordige setteren van voorschr. markte en versogt dat dezelve afgeset alle drie jaaren nieuwen aangestelt en de tegenswoordige gelast mogten worden om rekeninge van de overgeschootene penningen te moeten doen.

Dat ter zelve tijd over die klagten en dat versoek zodanig buytenspoorig tussen de setteren en eenige andere ingesetenen van Markelo is gedisputeert geworden, dat de erfgenamen niet in staat waaren, al hadden zij zulx willen doen, om zig behoorlijk op de gedaane klagten te informeeren, dezelve te examineeren en vervolgens die verschillen uit den weg te ruimen. Dog vermeinden onder correctie dat toen ter tijd het haar post niet was om zig met die zaak provisioneel te bemoeien om redenen dat geïnformeert waaren, dat dezelve gebragt en werkelijk regthangig was aan het Hoog Ad. Landdrosten Gerichte van het Twenthe en derhalven ten ware den heere Landdroste van Twenthe die saak aan de ervgenaamen hadde gerenvoyeert, ook aldaar moeste werden getermineert en afgedaan.

Waarom dan ook de erfgenamen hebben geresolveert om in dese zaak als volgens berigt regthangig voor het Hoog Ad. Landdrosten Gerigte van het Twenthe provisioneel niets te doen, maar die te laten ter dicisie van welgem. drosten gerigte zoo als uwed mog. gebleeken is uit het extract uit het boek van resolutien van de markt van Markelo, regt van setteren annex sub litt A.

Dat vervolgens op de ervgenamen vergaderinge te Markelo gehouden den 22 april 1761 de bourmannen van Markelo bij regt. hoofdzaakelijk het versoek door G. van Schepen mondeling gedaan hebben gerepeteert.

Dat ook teffens door Jan Meenderink, Hendrik Baan en Jan Nijlant bij reg. is versogt om van haar functie als zetteren ontslagen of eenige andere bourmannen bij haar mogten gevoegd worden om alsdan gesamentlijk de omsettinge te doen.

Dat daarop door de erfgenamen is geresolveert en gepersisteert bij den 8^e art. van de resolutie van den 18 juny 1760 en wel sulx ter tijd toe dat Ridderschap en Steden, aan welke dese zaak volgens rapport door zijn HWGeb Gestr den heer Landdroste van Twenthe gebragt was, daarover hadden geresolveert en die verschillen getermineert en de verw. ervmarkenrigter versogt om soo ras daarover een resolutie bij uwed mog. genomen mogte ontvangen hebben, dien naa een ervgenamen vergaderinge uit te schrijven, ten einde alsdan over het aanstellen en afgaan van de setteren eene finale resolutie te neemen, zoo en als uwed mog. gelieven te

verneemen uit het extract van voorsch. resolutie het request der setteren annex sub litt B tot welk een en ander de berigtgeveren zig op het eerbiedigsten refereeren.

Dat de ervgenamen zedert de laatst gehouden vergaderinge van die zaak niet gehoord en ook voor het ontvangen van uwed mog. voorsch. resolutie geen ervgenamen vergaderinge gehouden en dus daar omtrent ook nog niets naders geresolveert hadden.

Dat wat de zaak in kwestie selven betreft, of namentlijk de bourmannen van Markelo gegronde redenen hebben of niet, om over de omsettinge, zoo als die door de tegenswoordige setteren gedaan wordt, te klagen en of dezelve uit dien hoofde meriteeren afgeset te worden en wat dies meer is, zulx is de berigtgeveren onbekent.

Om egter aan de intentie van uwed mog. te voldoen vermeinen de ervgenaamen niet ondienstig te weesen dat Ridderschap en Steden of uwed. mog. bij resolutie willen gelieven te verstaan dat van de tegenwoordigen vier zetteren, met naame Jan Meenderink, Jan Nijlant, J.H. Heylersig en Henrik Baan, twee zullen moeten afgaan en dat in deszelvs plaats vier nieuwen zetteren zullen worden aangesteld, welke ses zetteren alsdan zonder inspieringe van iemand de omsettinge zullen moeten doen en dat vervolgens van die ses setteren alle jaaren twee zullen afgaan en twee anderen uit de bourmannen weder werden aangesteld en dat de afgaande gehouden sullen weesen om van haare gedaane omzettinge behoorlijke rekeninge, bewijs en reliqua te doen, hetzij aan den markenrichter, hetzij op de eerst daaraan volgende erfgen. vergaderinge, om redenen dat zulx overal in alle markten, zoo men berigt is, gebruikelijk is en schoon het aan de eene zijde wel waar is dat alle tot die omzettinge te doen even na zijn, zoo zoude het dog aan de andere zijde een groote confusie veroorzaaken die omsettinge in tegenswoordigheid van iedereen te doen waarom de erfgenamen onder correctie beter geoordeelt hebben dat de afgaande zetteren van haare manience behoorlijke rekeninge, bewijs en reliqua zullen moeten doen, gelijk dog alle ontfangeren sulx te doen verpligt zijn, ten einde als dan een ieder kan weeten of de omsettinge en manience behoorlijk en na ordre geschiet.

Dog zoo uwed mog. mogten goedvinden om deeze zaak weder te renvoyeren tot de erfgenamen, zoo zijn dezelve ook vaardig om over deeze zaak eene resolutie te neemen conform haare hier vooren opgegeevene sentiment.

Vorder versoeken de erfgenaamen dat uwed mog. ten aansien van de kosten door partijen veroorzaakt, die voorsieninge willen gelieven te doen, dat dezelve niet tot laste van de geheele markte en dus mede tot laste van die geene die zig hier mede nog voor nog tegen hebben bemoeyt gebracht werden, maar dat dezelve mogen blijven tot laste dier geene die bevonden zullen worden qualijk gedaan te hebben of gecompenseert worden.

En eindelijk dat uwed mog. parthijen serieuselijk willen gelieven te gelasten om zig in het vervolg stil en vreedig te houden, ten einde deze markte door al sulke en diergelijke onnodige excessive kosten niet tot totale armoede gebracht werde.

B.H. Besier verw. erfmarkenrigter.

Ca juli 1762.

Edele Mogende Heeren, Mijne Heeren de ordinaris Gedeputeerden uyt de Staaten der provincie van Overijssel.

De vier tegenswoordige zetteren van Markel Jan Nilant, Jan Hendrik Heylersig, Jan Meenderink en Hendrik Baaden vinden zig ten hoogsten genooddrongen te brengen tot kennisse van uwed mog. dat of wel hoogst dezelve wanneer zij zetteren zig op den 8 april dezes jaars bij requeste hadden beklaagd over het kwaadaardig gedrag van eenen Jan Kerkmeyer welke een ingezeten van Markel en bij het zetten der personeele middelen en het oprigten der telcedulen over de beesten zijnde present geweest, hadde kunnen goedvinden (gelijk meer zijner medestanders bereeds te vooren gedaan hadden), den telcedul der beesten van den Dijkerhoek over den jaare 1761 in te houden en denzelven niettegenstaande

gerigtelijke bezendinge te verweygeren op het gemelte request dusdanig bij een marginaal appointment hebben gelieven te disponeeren, dat de beklagde wierd geordonneerd om de gezeyde telcedulle over te geeven, tenzij hij redenen ter contrarie mogte hebben die hij dan op den 20^e dier loopende maand ter tafel van uwed mog. zoude moeten inzenden en voorts wanneer die genoemde beklagde daar een hardnekkige persistentie bij zijne gansch nadeelige denkbeelden zijn verkloekte om op den gefixeerden 20^e april een ampel dan nietig berigt ter tafel van uwed mog. over te leggen denzelven bij uwed mog. resolutie van dien eygen datum wel hebben willen gelasten om zonder de minste ruyming den questieusen telbrief aan hun zetteren uyt te reyken onder die clausule dat de poincten van bezwaar door hem beklagden zo over het kwaalijk fungeeren van hun remonstranten en de te doene rekening als benopens de nuttigheyd om nieuwe zetteren in hunne plaatse als oude aan te stellen ten berigte aangevoerd met en benefens de wederzijdsche stukken wierden gesteld in handen des verwalter erfmarkenrigters en goedheeren van Markel met gelasting om hunne consideratien deswegens ter tafel van uwed mog. naar den 1 aug. dezès jaars in te zenden, ten eynde na examinatie van dien daarover te kunnen decideeren, deze vooren genoemde beklagde Jan Kerkemeyer met en benefens zijne medepligtigen zig egter geensints hebbende kunnen bedwingen om zonder erroneude uytvlugten gerustelijk de consideratien van den heere verwalter erfmarkenrigter en goedheeren en dien na de decisie van uwed mog. nopens de ten berigte ingebragte poincten van bezwaar af te wagtten; neen maar zijn dezelve uyt een misvertrouwen op de dugtigheyd van hunne beschuldigingen en captien door voorige markten resolutien bereeds uyt den weg geruymd, te raade geworden om op de jongstledene markten vergaderinge van den 17 juny (alwaar ingevolge uwed mog. resolutie van den 20 april en de daarvan gedaane publicatie over die disputen stond gebesoigneerd te worden, ten fine om dien na ter tafel van uwed mog. te berigten), door het inbrengen van verkeerde en gansch futile beschuldigingen dat geene zo moogelijk te verkrijgen, waar aan zij buyten dien wanhoopen en hebben zij door hunnen voorspraak Coenraad ter Zwaak gestijft door eene schaare van kwaadwillige medestanderen de zaaken daar heene weeten te dirigeeren dat in plaatze de verwalter erfmarkenrigter en goedheeren aan uwed mog. (zo als onzer wagtens op billijkheyd en voorige markten resolutien die wij de eer gehad hebben bij onze stukken over te leggen steunde en wien ten gevolge men reeds een plan van berigt gemaakt hadde), in consideratie zoude geeven of het niet best zijn zoude deze oude zetteren, remonstranten in dezen, die zig altoos wel en tot voordeel der gemeente van hunne aanbevoelen post gequeeten hebben, te laten continueeren en hun lieden vier of twee nieuwe toe te voegen daar dezelve in absentie van de heer burgermr Fockinck en rigter Bos, die men vertrouwd wel van een ander gevoelen te zijn geweest, besloten is uwed mog. te berigten dat het best zoude zijn twee van hun remonstranten af te zetten en aan de overige twee vier nieuwe zetteren toe te voegen, voorts de afgaande te ordonneeren om bewijs en reliqua hunner administratie te geeven.

Waarom dan ook zij remonstranten ziende en bevroedende tot welk een groot nadeel en prejudice dit berigt van de verwalter erfmarkenrigter en goedheeren aan hun lieden, inval uwed. mog. haare hoogwijze decisie daar mede geliefden te conformeeeren, strekken zoude en wel gevult zijnde dat uwed mog. zo wanneer de redenen die men tegens dit berigt vermeend te moeten inbrengen, op goede gronden steunen, daarop wel serieuselijk in het decideeren der verschillen zullen gelieven te reflecteeren, ten hoogsten genooddrongen zijn geworden tot defensie hunner eer, tot voorkoming hunner schaade en tot handhaaving van het algemeene welsijn, deze volgende bedenkingen tegens het boven verhaalde reeds ingediende of nog in te dienene berigt positien van parthije uwed mog. met diepe onderdaanigheyd voor te draagen. En wel pro primo; dat het uyt de stukken en documenten die wij de eer gehad hebben ten requeste vermeld, te appliceeren en bij te leggen en wel speciaal uyt de eygene getuygenissen en resolutien van den heere verwalter erfmarkenrigter ten klaarsten evident is en uwed mog. zo ze maar eenloopend oog daarop gelieven te vestigen, zal geblijken dat zij zetteren

remonstranten in dezen altoos hunnen post en pligt wel hebben waar genoomen of nooyt of nimmer de schaamele gemeente met onnoodige belastingen verzwaaard, maar alles ten meesten nut en profijte van dezelve hebben uytgeregt en daarom (salva reverentia) wel dienden te continueeren, ten minsten in dezen tijds omstandigheden die anders niet veel goeds, zo deze verandering doorging (gelijk wij de eer zullen hebben straks met een woord aan te voeren), aan een ieder voorspellen.

Want ofschoon wel mogelijk de resolutie van Ridderschap en Steden over het afzetten der zettters genoomen dicteerd, dat dezelve alle twee jaaren zullen veranderd worden, zo is immers daardoor uwed mog. hoogwijze doorzigtigheyd geen perk gesteld, dat hoogst dezelve om goede redenen in een tijdperk als dit en een geval als deze, daar een groot aandeel der Markelsche gemeente door een zwaar proces, wiens onkosten hun mogelijk al te veel bezwaaren gedrukt word, niet zonder vermoogen die zetteren welke het welsijn der gemeente behartigen en die geen deel in die zwaare proceskosten lijden en dienshalven anderen met het aanpart van dien niet wel kunnen drukken, te laten continueeren daar dog Edele Mogende Heeren (volgens het algemeene geroep), dit het waare oogmerk dezer teegenstreeveren die met zulk eenen ijver het afstellen der remonstranten gezogt hebben zij dat ze verhoopen door deze nieuwe uwed mog. voorgestelde zetteren als medepligtigen in het zo beroemde proces, de kosten van dien over de schaamele en argelooze gemeente brengen en het welk zij dan, wanneer uwed mog. ingevolge het berigt boven genoemd, twee der remonstranten geliefden af te stellen en de vier nieuw benoemde derselver plaatse lieten vervangen, mogelijk geheel ligtelijk zouden kunnen ter uytvoer brengen, alzo deze vier nieuwe gesterkt door eene geheele muytzieke schaare van aanhangeren, ligtelijk de twee oude zetteren zoude kunnen overstemmen en alles naar haaren wille schikken.

Ten tweeden dat ook alle die schijnredenen, waarvan de boven genoemde Jan Kerkmeyer met zijne mededingersen zig ten berigte bediend om was het mogelijk uwed mog. de kwaade trouw en geheymhouding van remonstranten diets te maaken, gansch erroneus en dus bij uwed mog., zo als men vertrouwd, weynig geloof zullen verdienen, alzo nergens hebben bewezen of ook hebben kunnen bewijzen dat de remonstranten geheym in de omzettingen te werk gingen of zig daar mede verrijkten, maar wel dien ter contrarie onze bewijzen ten requeste annex, volledig aantonen dat alles in het openbaar en zonder oogluiking van iemand geschied en dat alle de zetcedullen door den verwalter erfmarkenrigter geëxamineerd en dien na geapprobeerd worden en dus vrij van alle suspicie en bedrog zijn.

Ten derden dat de eysch om bewijs en reliqua van der remonstranten administratie te erlangen waarvan zig die spoorlooze teegenstreeveren zo voor uwed mog., als ook voor den hoog adellijken landdrosten gerigte van Twenthe op den 5 february 1760 bediend hebben, gelijk uwed mog. uyt den requeste hier annex sub A, zal consteeren ten hoogsten ongerijmd is, alzo gelijk remonstranten mede ten berigte den heere landdroste van Twenthe op den ingedienden requeste overgegeeven (wiens copie hierbij gevoegd word sub B onder eerbiedige relatie tot hetzelfde), getoond hebben, dat men in geen en deele van luyden die geen ontfangst hebben, gelijk zij zetteren (door dien alles op de overgegeevene registers bij den ontvanger betaald word), die ook niet meer uytzetten als den ontfanger moet beuren (een gulden of twee a drie overschot aan verteeringe uytgezonderd), geene rekeninge, bewijs en reliqua volgens regten kan en mag eyschen.

Om welke motiven en redenen zij remonstranten dan ook verkoopen, ja bidden met nederige onderwerping, dat uwed mog. dit een en ander dog in serieuze reflexie gelieven te neemen en bij hunne decisie over de verschillen tusschen hen remonstranten en eenige boermannen erreezen, dezelve van de zwaare onkosten door de eerste klaageren ten landdrosten gerigte en door den beklagde Kerkmeyer met zijne aanhangeren reukeloos veroorzaakt, libereeren en wijders de zaaken dus hooggunstig termineeren.

Dat de remonstranten met en beneffens twee of vier hun door uwed mog. toegevoegd wordende zetteren ter tijd toe, dat de zwaare procedure door een groot aandeel der gemeente van Markel tegens de heeren collatoren gevoerd wordende getermineerd is, moogen continueeren met gelasting aan alle de boermannen om dezelve den voorschreeven tijd in hunne qualiteyt als zetteren te erkennen ofte anders, dat dezelve alle vier ontslaagen en buyten verantwoording moogen gesteld worden, met ook condemnatie zo van die geene welke zo reukeloos de remonstranten ter hoog adellijke landdrosten gerigte verklaagd hebben, als van den beklagde Jan Kerkmeyer en zijne medemakkeren in alle de kosten door hun lieden zo temerair veroorzaakt.

T Welk doende Everhard Herm. Putman dr.